SVEUČILIŠTE U ZAGREBU FAKULTET ORGANIZACIJE I INFORMATIKE V A R A Ž D I N

BAZA PODATAKA ZA AMERIČKU KOŠARKAŠKU LIGU

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU FAKULTET ORGANIZACIJE I INFORMATIKE V A R A Ž D I N

Ivan Vinski

Matični broj: 44169/15-R

Studij: Informacijski sustavi

Projekt iz kolegija "Projektiranje informacijskih sustava"

TEMA: BIO&BIO

Mentor:

Prof.dr.sc. Kornelije

Rabuzin

Varaždin, studeni 2019.

Contents

1.Uvod	1
2. Konceptualno oblikovanje baze podataka	2
2.1. Logički model podataka	2
2.2 Relacijski model baze podataka	
3. Fizičko oblikovanje baze podataka	6
4. Unos podataka u bazu	8
5. Korisničko sučelje i upiti	9
6. Okidač	13
7. Literatura	15

1.Uvod

Kao temu projekta izabrao sam NBA (engl. National basketball association), tj. Američku košarkašku ligu. Ideja je da baza podataka sadrži podatke o ekipama gdje se mogu vidjeti podaci o samoj ekipi i trenerima, podatke o igračima, podatke o odigranim utakmicama, podatke o sucima i dvoranam u kojima se utakmice igraju. Kako bih ostvario ovaj projekt, odlučio sam se koristiti Oracle bazu podataka te napraviti sučelje preko kojega je moguće izvoditi CRUD operacije, a za tehnologiju izrade sučelja odabrao sam web tehnologiju. Projekt je započeo izradom logičkog i relacijskom modela podataka koje sam radio u Oracle SQL Developer Data Modeler-u version 19.2.0 (https://www.oracle.com/technetwork/developertools/datamodeler/downloads/dm-downloads-184-5458728.html). Također morao koristiti i xamp (https://www.apachefriends.org/download.html) i Oracle Instant Client 19.3 kako bih povezao bazu s web stranicom. Za fizičku bazu podataka koristio se Oracle SQL Developer-u (https://www.oracle.com/database/technologies/appdev/sql-developer.html). Pri izradi web stranice koritio se HTML, CSS i JavaScript za frontend te PHP za backend pri čemu sam morao koristiti oci8 biblioteku kojom se preko PHP-a pristupa Oracle bazi podataka.

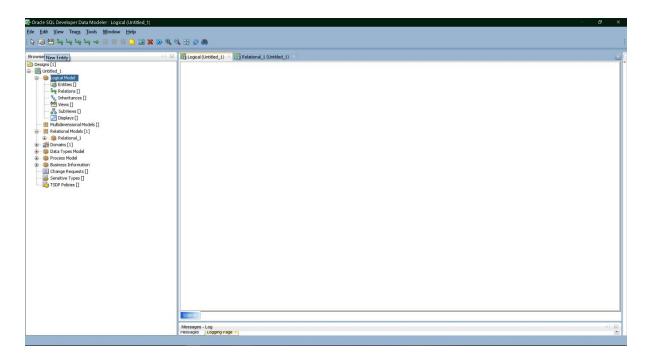
Cilj projekta bio je prikazati veze između entiteta koji se mogu prepoznati u domeni američke košarkaške lige, prikazati znanja iz konceptualnog modeliranja baza podataka te znanja fizičke implementacije baze podataka kao i znanje korištenja upita i okidača kako bi se napravio sveobuhvatan projekt koji sadrži frontend i backend. Sljedeći bitni cilj bio je upoznati se sa novim alatima i tehnologijama koje su korištene u izradi projekta.

U nastavku projekta, prvo će biti opisana instalacija potrebnih programa i priprema za početak rada, zatim će biti obrađeni konceptualni modeli baze podataka nakon čega slijedi opis fizičke implementacije, te na kraju prikaz korisničkog sučelja.

2. Konceptualno oblikovanje baze podataka

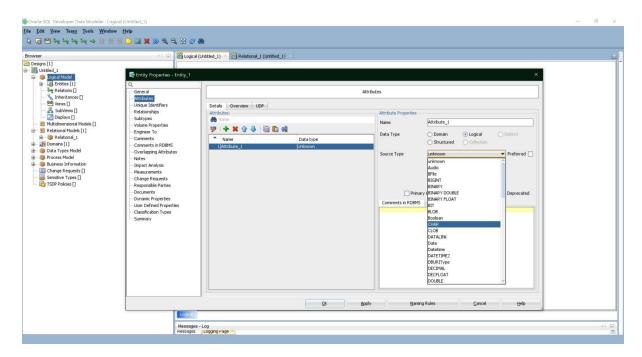
2.1. Logički model podataka

Razvoj logičkog modela podatak bio je napravljen u SQL Developer Data Modeler-u. Na slici se vidi početna zaslon alata:

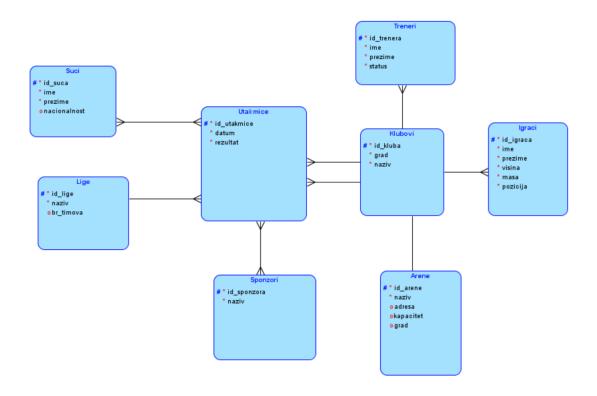
Slika 1: Oracle SQL Developer Data Modeler početni zaslon

U gornjem djelu nalazi se alatna traka na kojoj je potrebno stinuti gumb "New Entity" kako bi se stvorio entitet. Pored spomenutog gumba nalaze se ikone koje služe povezivanju entiteta, postoje veze jedan naprema jedan, jedan naprema više te više naprema više. Program je jednostavan za korištenje te se nakon odabranog alata klikom na radnu površinu otvara forma u kojoj se ispunjuju podaci o tablici (atributi, ključevi, nazivi itd.) koje je prikazana na slici ispod. Forma je jednostavna za korištenje, odabire se ime entiteta, zatim se dodaju atributi sa svojim tipovima podataka, a vanjski ključevi se dodaju automatski spajanjem dviju tablica pripadajućom vezom.

Slika 2: Oracle SQL Developer Data Modeler kreiranje entiteta

Ovim postupkom izrađen je sljedeći logički model baze podataka:

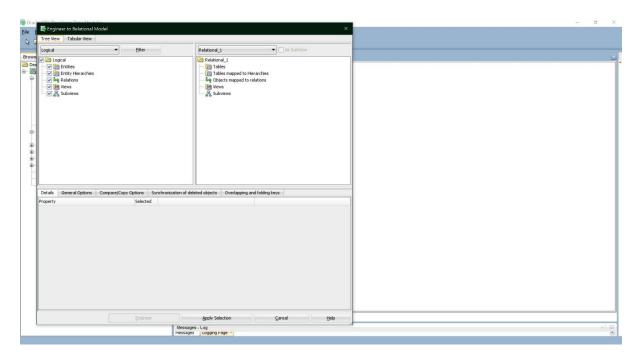

Slika 3: Logički model podataka

Vidi se da se u jednom klubu može naći više trenera i igrača (veza 1:N) te da klub može igrati više utakmica. Jedna arena (dvorana) pripada samo jednom klubu te se tu pojavljuje veze 1:1. Entitet "utakmice" imaju dva polja koji imaju vanjski ključ na klubove jer jednu utakmicu igraju dvije ekipe od kojih je jedna domaćin a druga gost. Također na jednoj utakmici sudjeluje više sudaca i više sudaca sudi više utakmica (veze M:N), a jednak je odnos i između sponzora i utakmica. Američka košarkaška liga dijeli se na "podlige", pa se jedna utakmica može igrati u sklopu NBA lige ili NBA-G lige.

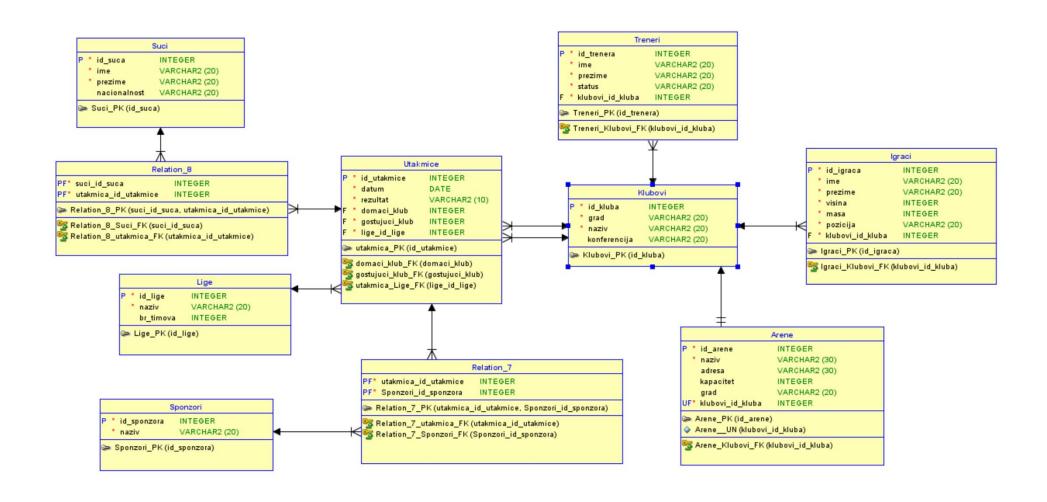
2.2 Relacijski model baze podataka

Izrada relacijskog modela u ovom je alatu iznimno jednostavna nakon što je napravljen logički model. Potrebno je kliknuti desni klik na "logical model" te odabrati opciju "engineer to relational model". Time alat sam generira relacijski model na temelju stvorenog logičkog modela, alat sam dodaje pomočne tablice potrebne za ostvarivanje veze M:N te sam dodaje vanjske ključeve u tablice u kojima je to potrebno.

Slika 4: Oracle SQL Developer Data Modeler stvaranje relacijskog modela

Time je dobiven sljedeći relacijski model baze podataka:

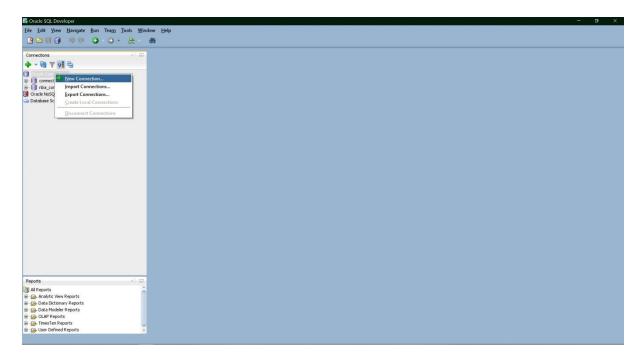

Slika 5: Relacijski model podataka

Na ovom se modelu vide svi tipovi podataka te primarni i vanjski ključevi te u dodane pomočne tablice.

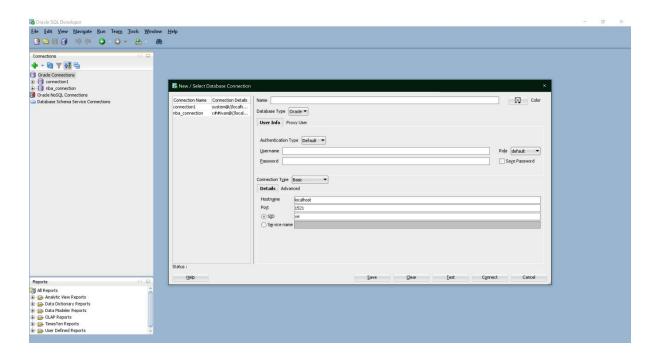
3. Fizičko oblikovanje baze podataka

Kako bi se se ova baza podataka napravila u fizičkom obliku korišten je program Oracle SQL Developer čiji se počeni zaslon može vidjeti na slici. Da bi se moglo raditi u ovom programu bilo je potrebno preuzeti Oracle Instant Client te ga pozicionirati na pripadajuće mjesto na računalu.

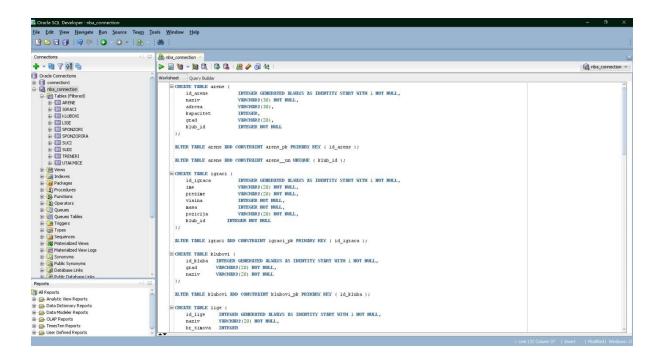
Slika 6: Oracle SQL Developer početni zaslon

Za početak rada potrebno je stvoriti novu konekciju s bazom podataka:

Slika 7: Oracle SQL Developer spajanje na bazu

Kao što se vidi na slici, konekcije sam napravio te sam koristio "nba_connection" za pristup bazi podataka. Nakon spajanja na bazu, moguće je kreirati tablice, unositi SQL kod i raditi sve ostalo što se očekuje. Na sljedećoj slici prikazan je zaslon alata nakon što smo se spojili na bazu podataka.

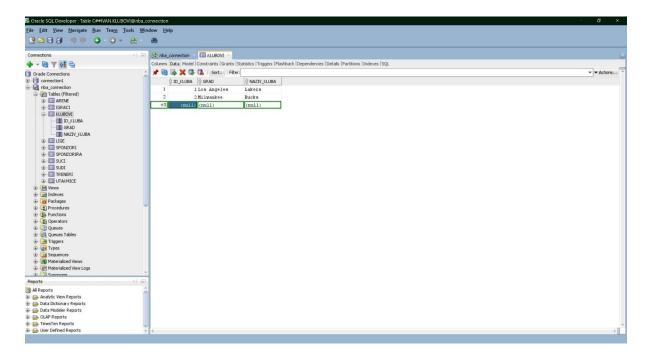

Slika 8: Oracle SQL Developer kreiranje baze

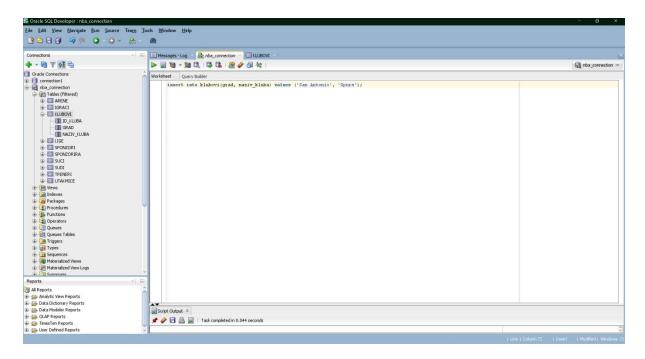
Ovdje sam jednostavno uzeo DDL kod iz SQL Developer Data Modeler-a kojime su kreirani logički i relacijski model. Taj kod se ovdje jednostavno zaljepi i pokrene te se tako kreiraju sve relacije i veze među istima. Na bazu se može spojiti i bez grafičkog sučelja koristeći SQLPlus.

4. Unos podataka u bazu

U ovom poglavlju obratiti pokazati će se kako se unose podaci u bazu podataka koristeći alat Oracle SQL Developer. Kanije će biti prikazano rješenje sa izrađeno rješenje sa korisničkim sučeljem. Zbog specifične povezanosti tablica potrebno je pratiti redosljed unošenja podataka. Podaci se prvo unose u relacije koje nemaju vanjski ključ ni na koju drugu relaciju. Prema tome, prvo se mogu popunjavati tablice Trenri, Igraci, Arene, Suci, Sponzori i Lige, što ostavlja tablicu Utakmice i pomočne tablice za kraj. Podaci se mogu unositi preko grafičkog sučelja Oracle SQL Developera ili se u isti alat može upisivati SQL kod ili se SQL kod može upisivati u SQLPlus.

Slika 9: Oracle SQL Developer unos podataka

Slika 10: Oracle SQL Developer unos podataka SQL-om

5. Korisničko sučelje i upiti

U ovom poglavlju obratiti će se korisničko sučelje te upiti koje koristi web stranica za prikaz podataka i interakciju s formama.

Slika 11: Web pocetna stranica

Početna stranica naziva index.php sadži slike svih klubova. Klikom na sliku otvara se nova stranica koja pripada odabranoj momčadi te na kojoj se mogu vidjeti podaci o klubu. Tu je i gumb "opcije" koji vodi na stranicu za dodavanje i ažuriranje podataka u bazi podataka. Na poslijetku, dolje se nalazi i gumb "utakmice" koji vodi na posebnu stranicu koja prikazuje sve podatke iz tablice "utakmice". Sljedeća slika prikazuje web stranicu samog kluba.

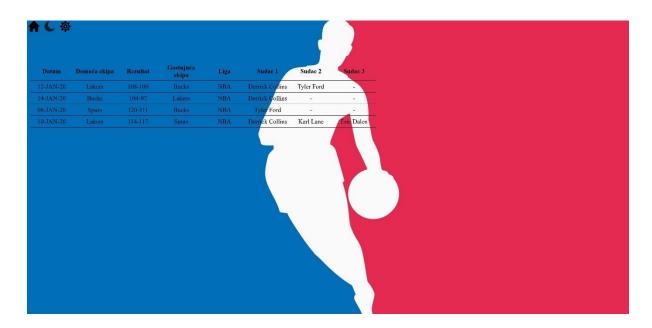
Şlika 12: Web stranica kluba

Klikom na logo kluba otvara se nova stranica na koju se pomoću GET metode prenosi kao parametar naziv kluba koji je pritisnut. Taj parametar (\$team) dolazi do oracle.php dokumenta koji pristupa bazi podataka i koristi sljedeće upite na ovoj stranici:

- Upit koji dohvaća igrače: "select * from igraci where klub_id=(select id_kluba from klubovi where naziv_kluba like '".\$team."')"
- Upit za broj igrača kluba: "select count(*) from igraci where klub_id=(select id_kluba from klubovi where naziv_kluba like "".\$team."")"
- Upit koji dohvaća trenere: "select * from treneri where klub_id=(select id_kluba from klubovi where naziv_kluba like '".\$team."')"
- Upit za broj trenera kluba: "select count(*) from treneri where klub_id=(select id_kluba from klubovi where naziv_kluba like "".\$team."")"

Kao što se vidi iz upita, ova stranica služi samo za čitanje podataka.

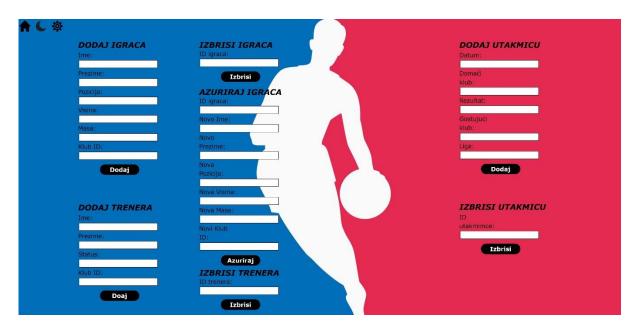
Pritiskom na "utakmice" otvara se nova stranica na kojoj se prikazuju sve zablježene utakmice. Ova stranica također služi čitanju podataka.

Slika 13: Web stranica utakmica

- Upit koji dohvaća podatke o utakmicama: "select u.id_utakmice, u.datum, k1.naziv_kluba as domaci, u.rezultat, k2.naziv_kluba as gosti, l.naziv from utakmice u join klubovi k1 on u.domaci_klub = k1.id_kluba join klubovi k2 on u.gostujuci_klub = k2.id_kluba join lige l on u.liga_id = l.id_lige";
- Upit koji dohvaća broj utakmica u bazi: "select count(*) from utakmice"

Pritiskom na kotačić u gornjem djelu ekrana otvara se nova stranica sa formama za unos i ažuriranje podataka baze, dakle implementira kreiranje, ažuriranje i brisanje (CUD iz CRUD-a). Moguće je dodati igrače, trenere i utakmice, izbrisati igrača, trenera ili utakmicu te modificirati podatke vež igrača koji se već nalazi u bazi podataka.

Slika 14: Web stranica ažuriranja

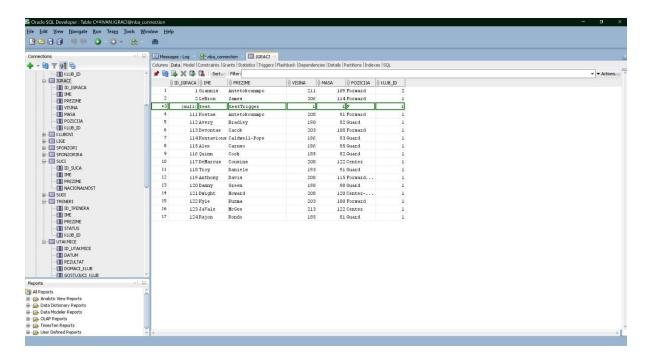
- Upit za dodavanje igrača u bazu: "insert into igraci(ime, prezime, pozicija, visina, masa, klub_id) values("".\$firstName."', "".\$lastName."', "".\$position."', "".\$height."', "".\$mass."', "".\$idTeam."')"
- Upit za dodavanje trenera u bazu: "insert into treneri(ime, prezime, status, klub_id) values("".\$coachName."', "".\$coachLastname."', "".\$coachStatus."', ".\$coachClub.")"
- Upit za dodavnje utakmice: "insert into utakmice (datum, domaci_klub, rezultat, gostujuci_klub, liga_id) values (".\$gameTimestamp.", ".\$gameHome."', "'.\$gameScore."', "'.\$gameAway."', ".\$gameLeague
- Upit za brisanje igrača: "delete from igraci where id_igraca=".\$playerID
- Upit za brisanje trenera: "delete from treneri where id_trenera=".\$coachID
- Upit za brisanje utakmice: "delete from utakmice where id_utakmice=".\$gameID
- Upit za ažuriranje igrača: "update igraci set ime='".\$name."', prezime='".\$lastName."', pozicija='".\$position."', visina=".\$height.", masa=".\$mass.", klub_id=".\$clubID." where id_igraca=".\$playerID

6. Okidač

Okidači služe kako bi načinili bazu interaktivnom, tj. oni omogućuju da baza reagira na korisnikove upite. U ovom projektu okidač je korišten kako bi se ograničilo upisivanje igrača u bazu podataka. Naime, u jednom klubu smije biti najviše petnaest igrača, pa je napravljen upit koji se aktivira prilikom pokušaja unošenja prevelikog broja igrača u jedan klub:

```
create or replace trigger triggerMaksBrojIgraca
  before insert on igraci
      for each row
    declare brojIgraca integer default '0';
       begin
  select
             count(igraci.id_igraca)
                                        into
                                                  brojIgraca
                                                                 from
                                                                           igraci
                                                                                      where
igraci.klub_id=:new.klub_id;
  if (brojIgraca >= 15) then
    raise_application_error(-20001, 'Prekoracen maks broj igraca po timu! - '||SQLCODE||' -
ERROR-'||SQLERRM);
  END IF:
END;
```

Na prvoj slici prikazan je pokušaj unosa petnaestog igrača u klub, a na slici iza nje može se vidjeti da se okidač uspješno aktivirao sprječio unos igrača te ispisao poruku "Prekoracen maks broj igraca po timu".

Slika 15: Unos podataka za okidač

```
| See Set Western Date | The Control of Section | The Control of Sectio
```

Slika 16: Rad okidača

7. Literatura

- [0] Kornelije, R. (2011). *Uvod u SQL*. Varaždin: Fakultet organizacije i informatike
- [1] Kornelije, R. (2014). *SQL napredne teme*. Varaždin: Fakultet organizacije i informatike
- [3] w3schools.com
- [4] Oracle OCI8, https://www.php.net/manual/en/book.oci8.php